

Nyelvi tervezés, nyelvi jogok és nyelvhasználat szeminárium
Osztatlan tanárképzés, középiskolai szakasz

2022.

Tematika

A nyelvi emberi jogok
A kisebbségek nyelvi jogai
A fogyatékkal élők nyelvi jogai
A Regionális és kisebbségi nyelvek európai chartája
A kétnyelvűség
Nyelv és oktatás kisebbségben
A tankönyvek és a nyelvi ideológia
Nyelvi tervezés a 21. században

Követelmények

1. Az órák látogatása: két hiányzás lehetséges.
2. Az órákon való aktív részvétel a vitákban.
3. Zárthelyi dolgozatok megírása a félév során és a félév végén az órák anyagából és a kötelező irodalomból.

Tananyag

Tankönyv

Sándor Klára: Nyelvmérnökösök, nyelvjogászkodás. In: uő: *Határtalan nyelv*, SZAK Kiadó, Bicske, 2014, 344–387.

Sándor Klára: Intézményes nyelvirtás. In: uő: *Határtalan nyelv*, SZAK Kiadó, Bicske, 2014, 388–432.

Kötelező irodalom:

Beregszászi Anikó: Tantárgy-pedagógiai útmutató, avagy a mi szavunk járása. In: *A lehetlent lehetni*. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2012, 26–50.

Beregszászi Anikó: Hogyan tanítsunk az anyanyelvórákon a kárpátaljai magyar iskolákban? In: *A lehetlent lehetni*. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2012, 51–59.

Beregszászi Anikó – Csernyicskó István: A nyelvi jogok elméletben és a gyakorlatban. In: *Itt mennyit ér a szó?*, Írások a kárpátaljai magyarok nyelvhasználatáról, Ungvár, 2004.

Borbély Alexandra: Milyen lehet csak egyvalamilyennek lenni?

<https://www.youtube.com/watch?v=BaWxZONenJ8>

Fóris-Ferenczi Rita – Péntek János: A romániai magyar közoktatás, különös tekintettel az oktatási nyelv(ek)re. In: Bartha Csilla – Nádor Orsolya - Péntek János (szerk.): *Nyelv és oktatás kisebbségben*, Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2011, 73-132.

Göncz Lajos: Iskolaválasztás a Vajdaságban. In: Bartha Csilla – Nádor Orsolya - Péntek János (szerk.): *Nyelv és oktatás kisebbségben*, Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2011, 57-69.

Jánk István: *Nyelvi előítélet és diszkrimináció a magyartanári értékelésben*. Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem, Nyitra, 2019.

Kontra Miklós: A magyar lingvicizmus és ami körülveszi. In: uő: *Hasznos nyelvészet*. Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, 2010, 65–89.

Kontra Miklós. Egy s más a kétnyelvűségről. In: Sándor Klára (szerk.): *Nyelv, nyelvi jogok, oktatás*, Szeged, JGYTF Kiadó, 2002, 69-82.

Kontra Miklós: Nyelv, oktatás, emberi jogok. *Nyelv, nyelvi jogok, oktatás*. Szeged, JGYTF Kiadó, 2002, 125-132.

Kontra Miklós: A nyelv mint a diszkrimináció eszköze. *Nyelv, nyelvi jogok, oktatás*. Szeged, JGYTF Kiadó, 2002, 147-153.

Kontra Miklós – Cseresnyési László: A magyar nyelv halála (a Parlamentben, 2001-ben és 2011-ben). In: Híres-László Kornélia, Karmacs Zoltán, Márku Anita (szerk.): *Nyelvi mítoszok, ideológiák, nyelvpolitika és nyelvi emberi jogok Közép-Európában elméletben és gyakorlatban*, 73-82.

Németh Miklós: A nyelvjárási beszéd megítélése a pedagógusok körében, *Anyanyelv-pedagógia*, 2020, 1.3. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=824>

Tove Skutnabb-Kangas: Nyelvi emberi jogok. In: Sándor Klára (szerk.): *Nyelv, nyelvi jogok, oktatás*. Szeged, JGYTF Kiadó, 2002, 111-120.

Trudgill, Peter: A tankönyvek és a nyelvészeti ideológia. *Nyelv, nyelvi jogok, oktatás*. Szeged, JGYTF Kiadó, 2002, 133-146.

Németh Miklós
egyetemi docens